

Тай - лыжа спорт

Жангырыу

Элбрус да жылы Март апрель айларында Россия тау лыжадан чемпионы болушунан сора КМР-ни спортуну бу порлюсюн эм сноуборду федерациясы жыйынды болгонды. Аны президент Бексалины Хыйса сайланганды.

Жаңы башы ишин терк октя көлгөз алганды. Ионда Бекка ууну болушугу ба сабиле, абданга да кытышып, любитель-спортменлери араларында Москваны эм Къабарты-Малкыны «Элбрусун жайгы кышында» деген ачык биринчилиги бардырлыкты. Хоржагылы агылшыларга улуу саува фон бөлгөнүндө эди.

Жайда Фрильбрусыяда окужау этген жыйылууда Москва областы, Приморский крайны жыйымдык командалары турганда. Алыга бу жерден тренери ба төрт спортмен да кышуулан эдиле. Къарда жарау этгенден сора ала эришлеге хазырланууларын Къара теңизин жагысында, арта уа жангыдан Элбрусун тирисинде бардырганды. Ол а федерация ишин тир бардырганын эм Прильбрусыяны предриинимателери ачы болушук этгендерин хайырынданды.

Дагыда ол заманда федерация мында тау - лыжа шкуну окуучуларыны жыйылууларын да кыраганды. Эки тренери ба ба онбеш сабий, тогузу коню ичинде «Элбрус» панисоната жашап, Азада журау этгендиде.

Федерация кесини ишин башлаганлай спорт эришуге да

аслам болганды. Республикабыз ионялары Магнитогорске кыш сезонун ачылууу жораланган битеуросей эришуге ба барганды. Терс

Къолдан эки тау лыжачы бир кереге Россияны Кубогун эришулени юч кезуону кытышып хандыла. Ол а хазырлануу ишле бардырлыгынан, ол санда жайда да.

Жетишмиле да аз тойлоюнда. Кироваград болган биринчи кереге Деваданы Азрет кесини бытырдан эсе иги крөготулган эм сплом-гигантда спортуну устанына кандидатны мардасын толтурганды. Кироваградда декабрде тау лыжадан 1998-1999 жылда таулыган араларында эришуле болганды. Ары бизден алы адам барганды. Ала барысы да конюр жыйымдык командалы члендиреле, сабий-жаш тлепо спорт шкודה жарау этгендиде.

2010-2011 жылда битеуросей эм халкыла аралы тау лыжадан эришуле кел болушугула. Декабрде Россияны Кубогун юч кезууден сора да, Жаңгы жылда да алыл бир болушугу: январьны ахырында - Москвада, февралда - Сочида.

Аны эзындан Европаны Кубогун кезууу башлангыкты: Марта Красноярск шарда Россияны Халкыла аралы старткадасы эм Россияны Кубогуну дегенде бир бөлгую эришуге. Апрельде Кироваград Россияны чемпионаты, Россияны Кубогуну финалы да болушугула. Алыны барысына да Прильбрусыяны тау - лыжачылары кытышырлыкыда.

Бизни жаш лыжачыларыбыз да бир жанымда кызыларынанышанабыз, - дедиде Сабий-жаш тлепо спорт шкуну директору Мырзаланы Хусейн. - Тереби «Элбрусун жайгы кышларын» сора да, ала Ируктодде бардырлыкты «Россияны олимпиадалы умуглары» деген эришуге кытышырға болушугула. Алыга заманада бизде жаш адамданы араларында Россияны жаш биринчилиги эткоп турганды, ол жангыдан бардырылып башлана, бек сөө эдик.

КМР-ни Тау - лыжа спортуну эм сноуборду федерациясыны эм шендо КМР-ни Правительствосуну Председателин биринчи орунбасары Адыб Абругов башчылык этген попечилесвети советни жагыртылган составны кышучулуклары улулу.

Спортменлери тау - лыжа керекле ба жалгынчагыла да мактауга тийишледи. Сөз очюн, ионяларга эм гичте тау - лыжачыла снаряджеле алынганда. Генералый спонсор москваны компания «Альпиндустрия» аны Терс Къолда филиалы барды. Ол битеу кереклени тапдырганды - торло-торло раз-

мерлери ба лыжа, кийимле, шлемле. КМР-ни командасыны абдан бөлгюмине «Ай Би Си Промстрой», Нальчикден ООО «Ремонгострой», «Озон» - «Корнак юйле», «Элбрус» панисонат эм башхала да спонсорлык этгендиде.

Прильбрусыяны канат жолларыны биритируге: ОАД да аладан артка кылайдыла. Аны бла этилген келишимге кере, тау - лыжа шкуну окуучуларына абонементле берилгендиде. Элбрус поскыан администратциясы уа, сабийлени Азауга этилп, ала анда къарда жарау эткеу автотрассорт берирге айтканды.

Бизге ишбизде болушаланнаны барысына да жорек ырызлыгыбыз билдирирге сөөбиз, - дедиде КМР-ни Тау - лыжа спортуну эм сноуборду федерациясы секретары Викторни Воросий. - Бу спортуну жаңы айнуу секретарыбыз хайр кимге да файдаль болуруна, спортну буюрто ботюн кенг жайылыруна, Минги тауну тирисине абданма кел келирлерине ышанабыз.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Къубайланы Къубатийни кызы Людмила

Къабарты-Малкыны жамауатына бушу сынарға тошду. Жашууну 68-чи жылда РСФСР-ни халкы артисткасы, КМР-ни Къырал саугасыны лауреаты жашаудан кетгенди.

Ол 1942 жылда 3-чу ионда Къабарты-Малкыныны Советске элинде тууганды. Аны болмаганча аруу ауазы, артисттик фахмуусуну айырмаланышыгы гичтегилинде окутуну белгилениген эди. 1968 жылда Саратовта къырал консерваторияны таусуандан сора, фахмулу кызды Нальчикке кытайтып, мында республиканы кырал филармониясында иште тохтады.

Аны репертурында кеп торло халкы жыра болгандыла - жигиттик, лирикалык, чач эм башхала.

Къубайланы Людмила гастрольна ба кеп жердеделюлганды - Шимал Кавказын республикаларында эм къыралны башка регионларында да. 1972 жылда ол Битеуросей конкурсу лауреаты болады. Белгили малкылары жырычланы абдан тлепошю ачыгы тереpleri сакылай, малкылар халкы жырадан

хмилу жырычланы юйреткенди. Къадыры аны терели халкы искусствону сакларға буюрганды. Ол сыйлы, даражалы да борчун Людмила тынгылы толтурганды. Жюгерини фахму отун адамлаға сауагта эте, улуу хурметте тийиши эди - халкы аны бек сыйгенди.

Жыры эм профессор Къубайланы Людмила Къабарты-Малкыны культураны айналытууга улуу кызым салганды эм анга тийиши багға да берилгенди. 1981 жылда ол КММАССР-ни Къырал саугасыны лауреаты болады. Анда «РСФСР-ны сыйлы артисткасы» эм «РСФСР-ны халкы артисткасы» деген бийк даражалы атла да берилгендиде.

Къубайланы Людмила Къабарты-Малкыныны жаракты сыфаты бизни эсибизден бир заманда да кетерик тойлоюду.

Канокое А.Б., Чеченланы А.А., Меркулоев А.В., Жамборова В.С., Аброго А.Х., Бечеланы И.Б., Гозина Н.М., Бокатышева С.Б., Геллаланы А.С., Вороков В.Х., Бастваева Н.К., Гертер И.Ж., Жамини Р.М., Зумакыуланы Б., Карданов Х.Я., Рахманлы А.И., Саенко Т.В., Сабачанева П.К., Сохроков Х.Х., Таов П.К., Темиржанлы М.О., Темиржанов Б.Х., Уялаланы К.Ф., Фиров Р.В., Халилов С.А., Хаула Д.К., Черкесланы Г.М., Эрков Т.Х., Энейланы М.Х., Эфендиев К.К.

Жалган ичгени чабуу

Быйыл Россейде жалган алкогольну - техника суусун заптаны, лосонланы эм самогонун ичюу 10 проценте өсөрдө. Быллай статистиканы ЦИФРНИ «Кайрыл» алай болушугула. Келе турган жылда сурогатланы хайрылануу дагыда кеторюлюкко, деп жарсийдыла экспертле - алкоголь рынокун «акталуу» ючюн кюрешти «Кайрыл» алай болушугула. Сурогатлагга къажуу урушуну жерилери уа хар кимге да кеп керек болуучу терели спиртти дарманла да болушугула.

Аракыны эм сурогатланы рыноклары - бир билери бла токууну байланышлары болган юч тешики адырдыла, деген болушугу: ачык жорютоплог аракыны жарым литри 89 сомдан багдыра, буюкдуруу салган аракыны 89 сомго кырауу эм спиртти алган торло-торло ичгиле-алкоголь ичгилени орунлары хайрыланган сурогатла ол тешикеле кезуу-кезуу жорюдойоле. Быйыл Росалкогольрегулацияны 40-градусту ичгени чыгаруулагга къажуу кырауу урушуну башлаганды. Алай ба жарым литр аракыны багасы бек аздан 89 сомга жетдирилгенди, буюкдурууу салган аракыны өлчөми эки кереге кбейргенди. Болсада къыралды абданма, токенде, жаңы багдаланы керегеринден сора, контрафакт аракыга эм башка ичгилеге кбегендиде, алай бла уа жашырын рынокну кергертендиде.

Быллай айтырға болушугула - аракыны орунуна хайрылган ичгилени өлчөмлери жалгын ахырына 5-7 миллион доллар жетере болушугула. Аны бла бирге уа, быллай да чертиге керекбиз - ол сегментни өлчөмлери ары дери да бек улуу эдиле - 50 миллион доллар жетиюкчюле. Тенглендирдик керюгоз: Россей быйыл ачык сатылган аракыдан 110 миллион доллар ичкериде, дедиде ЦИФРНА-ны директор Вадим Дробиз.

Келир жылда жалган ичгилени өлчөмлери дагыда кеторюлюкко, дейдиле экспертле. Аны баш сылтауу аракыны бек аз багасын 100 сомга жетдирирге деген умуу болушугула. Ол себеден а бусагатыла, аракыны омыс борушынкыны настокасыны сайлайлык деп, сагышы этип турган хайрыланууучулар ала осылыга эм мияланы тазалуучу суусун заптала кепчюу кызылга болушугула.

Медицина биргени чыгаруу этую Росалкогольрегулацияны эркилик спертти лицензияны ала ушунду Саулык саклау эм социалый айнуу министрство береди.

Этириге белгилениген башда айтылган мадарланы тапсыа жанлары да бардыра: спиритти дарманла багга болушугула. Алай ба къаруусу адамданы кыранлары кбейдирликте деген жарышуу оюм да барды. Ала текедандан корвалоню кеп сатып алуучу пенсиячылары эм аз иш хаклары болган гражданданы ырыксы жаңы ба балмулары

осалпанырыкъды (регион аптекада чекти орталык багасы 60 сомду). Ол торлю жангылыкыла атрасында да иги силкиндирге болушугула. Фармацевтлер аны этюулагга, стигини башха чыгаруучулардан алыгыш, дерле деген коркуу да барды. Алай болса уа, кеп предпритияла дарманларын а чыгарып башларкъыла, тохта тып къорьгак окуну болушугула, дарман рынок бек торюнирикти.

Алкогоную орунуна асламысында да борушынкы мурдоуну да этилген настойка хайрылануудыла. Алыны сатылынуларыны контроль этерге керек болушугула. Алай фармачевтледе спирит болган башха продукция да кбюду. Сөз ючюн, «Фармаксперт» ЦМИ-ни эм ДММ G горш маркетинг агентствону статистикаларына кере, спиритти болган дарманланы бек кеп чыгаруучу - «Гипрократ» заводуну 2010 жылы юч кварталында чыгарган продукциясы 51,3 миллион дарман шешачыкыла болганды, аладан 46,3 миллиону корвалон, валерианы, пустырникни, календуланы, прополиси, пиону настойкалары эм борнак кислота, водороду перекиси эм башха торлю суусун дарманла кыраганды болушугула эдиле. Ол торлю дармандан битеу сатылгын өлчөмлерини 9 процентти борушынкыны настойкасы болган аптада, спирт кытышы болган аптада продукцияны барысына да багдаланы кеторюлюкко баш шарты.

«Известия» газетден.

Арсен САБАНОВ. КМР-де Ол тошуге къажуу керек лебду.

Жерге чемер къол тийирсенг, алтын берир

Емюрлөдөн берги да жер адамны, ктуру аны угъай, жер жоюнде жаңы болган жар затны баш тутуруу болушугула келгенди. Кесине артыкъда сак болууну, аны тиркилиги аны алууну, тап хайрыланууну да ма аны ючюн излейди. Келигиз, биз артарий республика болушугуна, аны башталуу, аныгууу эл молк, шарт айтканды уа, бизни жерибиз болганын эсибизге келтирмеген да, сагышы этпейки!

2008 жылда РФ-ни Россельхознадзорунда жерге контроль этуу жаңы бла бөлүм кыралганды. Аны борчу жерни тапсы хайрылануудан, тиркилигиине, саулай халына да хата салганды ишлендируу жаңы бла мадарла:

«Федеральный законодательствоты тийишликке эл молк жерлени, ол санда сугарылгын жерлени да саклау, алыны тымлыган ичгиленируу жаңы бла мадарла:

«жерни ба кытысыны тымлы топурагыны кеслери алпаруна кетериуню негда кбечюрюнуу болуруму жаңы бла излемле; жерлени хайрыланууну эманда саклаууну вопрослары жаңы бла законодательствону башха излемлени ишин тохтадырлыган формаларыны чеклериуде топуруу.

Бирим анга жеткен ишнде буюкдукларыны кетериу жаңы бла оюнула чыгарды. Алыны предпритияла, организацияла,

учрежденияла эм энци адамла да толтурурга борчулдула. Андан сора да, ол тазириле сагады эман анга жеткен ишде тошорюлген заранын кытайтары жаңы бла искле береди.

Жерлени хайрыланганы араларында аны манга хайрылангырга бердиле эселе, не койсой да, аны этеме, дегенди бардыла. Бу бөлүм ма ол терс акыллыланы эл молк жерде жалаанда анга сак болган, аны халын уста билген адам иштерге керек болганына тешиндорюлгю корошгени бир жыл болады. Жерни ол не мушлагыла берилген эсе, алай хайрыланмыл эсе, анга бардырлык ишле аны тымлыгыны эманга, тбгердеде кудуретге хата сала эсе, ол сайкырылга да болушугула.

Башында айтылган жорукларыны эсге алып, баргызыны да, республиканы багылы халкы, кытыкы асылтууну болмазга, жерибизни, аны тымлыгыны, тиркилигиин сакларга чакырма. Олду бизни тарыхыбыз, шендою эм келир заманыбыз да!

СОЗАЙЛАНЫ Алим, Жерге контроль этуу жаңы бла бөлүмюу къырал инспектору.

БОКС

Прохладначыла - ачылганы санында

Невинномысокны сыйлы гражданын, РФ-ни сыйлы устазы Геннадий Стрижковуну хурметине жораланып, боксдан регионла аралы туринде Къабарты-Малкыны, Чечен, Ингушетия, Север Осетия-Алания аутубуликаны, Ставрополь крайны келчилери сынагандыла къыралыны. Прохладный шахары жаңы боксчулары анда кеслени тийиши киргизгендиде.

Тренерле Анатолий Диденко бла Андрей Ларионов юйреткен Василий Сапунов бла Олег Марков кеси ауурлыкында алгачкы кишини чыкындырмагандыла. Кубокланы, грамоталаны эм мадарланы уа корлаганды Геннадий Стрижковуну къюлдун алганды.

Людмила ПАНФИЛЕНКО. Прохладный шахар округу жер-жерли администрациясы пресс-службасы.

ГИМНАСТИКА

Хорламга талпыу

Нальчикде «Спорт - наркотиклеге къажуу» деген ат бла спорт гимнастикадан «Биринчи Малкыны биринчилиги бардырганды. Элбрус району олимпиадалы резервини специализацияланган сабий-жаш тлепо спорт шкунуна жорюголене кеслени анда тийиши киргорттендиде.

Жаштаны араларында быллай эришуге сынамы болгон Теймураз Нургалым кезуло кер кыуандырганды. Кесини жыл санында ол алгы кишини чыкындырмаганды. Моллаланы Рахул бла Теберделаны Таулан экинчи жерге тийиши болганды. Езделаны Аслан бла Къубайланы Артур, ючюнчю жерни бөлүп, алчылыны сынына киргендиде.

Кызыланы араларында биринчи жерни Амина Каблахова алганды. Геккиланы Милана бла Юмича Хаткова экинчи эм ючюнчю жерге чыкындырды. Эришугеги биринчи жерге кытышкан Амина Кадиева бла Моллаланы Саида да алай кбюрюлюдени белгилегендиде.

Анатолий САФРОНОВ.

Закон

Иш хакъ төлемеу - аманлыкчылыккыды

Нальчик шахары прокуратурасы КМР-де уруунуу къырал инспекциясы бла бирге жашуу журт фондча башчылык этуу компанияларда «Ошый дом», «УК Прогресс», «Комфорт сервис», «ЖКУК» стрелка, «Наи дом» ООУ-лаа законодательствоту кылай толтуруганын тентгенди. Аны кезуонде быллай терс ишле ачыктанганды.

Урууну догвороланы иш беруучюде сакылган экземплярларында ишлене адлама къол салмагандыла. Ол а РФ-ни Урууну кодексини 67-чи статьясыны 1-чи кесигини излемлери тюз келмейди.

РФ-ни Урууну кодексини 67-чи статьясыны 2-чи кесигине буюк-

дук этилип, урууну догворуну болумларыны ишлене адманы борчул халда социалый страхование этуу унуулуп кылганды.

Иш хакъ жерге аттасиян этилмейди, «адманыны саны, негда штат кыскарттыгыны бла байламлы уруунангалга быллай вакант кылулукла, иш хакъ бердыла деп айткандыла, алыны барысын да ишден эркин этип къюлдыла.

«Ол алай бола турганын, иш хакъ замандында тблениген хар кон ючюн РФ-ни Ара банканы ставкасына кере процентте тбленирге керек эдиле да, аны эсге алып да жюды;

Ол шартлагга кере, Нальчик шахары прокуратурасы законодательствотуа буюкдук этгенле эсертгенди. Сөз ючюн, эки айдан кеп заманга иш хакъ төлемеу РФ-ни Уголовный кодексини 145.1-чи статьясыны 1-чи кесигине тийишледики аманлыкчылыкка саналды. Алайды да, Нальчикде башчылык этуу компанияны бирлени директору юсөөдөн материалла РФ-ни прокуратурасында Следствие комитетини КМР-де Следствие управленийыны Нальчикде следствие бөлүмюне жиберилгендиде.

КМР-ни прокуратурасыны пресс-службасы.

УЧРЕДИТЕЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТЫ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДАКТОРЛЕГИ:
БЕНПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары), КЪОНАКЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, БИТТИРЛАНЫ Аминат, ТЕКУЛЛАНЫ Хата, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЛУЛАНЫ Борис (ахуалды секретары).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору иривини - 42-43-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 42-38-22. Журналисттерге - 42-66-85. Сервистар - 40-93-42. Корреспонд. - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМТЕРИ:
Жамауат-поптика бөлүм - 42-67-68, 42-24-02. Экономика бөлүм - 42-66-73. Культура бөлүм - 42-75-82, 42-68-72. Социалый поптика бөлүм - 42-66-76, 47-27-59. Жаңылыккы эм спорт - 42-75-82, 42-66-71. Писмола эм реклама бөлүм - 42-37-94. Гимнастика бөлүм - 47-31-28. Спорт алуучу - 42-75-82, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-30-87. Оператив - 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла ба кызыгы жорютмейди. Къыз жалмагга рецензия этилмейди эм ала арга кытайргамайдыла.

Газетте басылганы материалла айтылган оюмла редакцияны оюмуна келишимге болушугула. Алада айтылган хар зат ючюн, Россей Федерацияны басманы юсөөдөн Законуну тийишледики, материалла авторлары кеслери жуууалды.

Редакция автордан 400 гачет тигинден (машина ба жазылган 5-6 бет) кенин алмады.

Газет Басманы эм асмамы информацияны эркинликтеги кюруууну жаңы Къабарты-Малкы регион инспекцияны 1994 жылда 14-чу ионда регистрация этилгендиде.

Материалга номер - 47-00-066. Индекс - 51532

Эсепте

Жоруксуздукну хатасы

Мындан ала КМР-ни Ол тошуге къажуу кырал службаысы 2010 жылы 11 айында ишини итгорланы чыгарганды. Ол заманын ичинде республикада 620 жерге от тошунди. Быллары эм кезуонде ол сан 604 эди.

Статистика шартлагга кере, от тошгон жерледе ырыскы къорчанд 53 миллион сомду. Ол кыйынтыктын 17 адам өлгөндү (былтыр хариле 9 эдиле). Ол

кезиуде 51 адам жаралы болганды.

Республикада от кыйынтыккыны 46 проценти уа жашуу журтледады. Алыны асламысы тыюнчюлени улуу кблорюкленринден эки электроборудованины орната тургу техника жорукла сакламаганыларынандыла. Быйыл Къабарты-Малкы къарда Ол тошуге къажуу службаыны эски составы 1588 адамны бөлөмдөн саккагынады эм 1

миллиард 490 миллион сом багасы ырыскыны от аууздун сайырганды.

Энтта да кытайрып эсге салгырга сөөме, битен от кыйынтыккыны юч коллоштен асмамы адамданы отун саклаууну жорукларыны толтурууга сансыз къараганырынданды.

Арсен САБАНОВ. КМР-де Ол тошуге къажуу керек лебду.

«Заман» газетини коллективни ТОЛГУУРЛАНЫ Исмалыйны жашы Камалга аны эгечи АХМАТЛАНЫ Мариям өлгени ба байламлы, бушуу этип, кытайгы сөз береди.

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:

Газетини басмагыла КМР-ни Информатика коммуникацияла, жамауат биритусени эм жаш тбюно ишлери жаңы саяматтасуу компьютеру службасы хазыр эткенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясында басмаланынды. Нальчик шахар, Ленин атыла проспект, 33

Газетини илгерине таптыруу ючюн КМР-ни Информатика коммуникацияла Управленийы жуууалды. Телефонла: 42-06-51, 42-19-97

Газетини рознигага сатыу ючюн КМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жуууалды. Телефон: 42-69-34

Номерге графикте кере 19 сагатында къол салынданды. 20.00 сагатында къол салынданды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА:
Биттирланы Аминат - дежурный редактор; Кетенчиланы Зулфия - жуууалы секретары орунбасары; Мисирланы Лейла (1-чи бет); Алийланы Бата (2-чи бет); Акушуланы Феруза (3-чи бет); Зеулаланы Лида (4-чи бет) - корректорла.

360000, Нальчик шахар, Ленин атыла проспект, 5 электронный почтасы: elbor5@mail.ru

Тиражи 3530 экз. Заказ № 293